

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

Tập 1

11. PHẨM TỊNH HẠNH THỨ MƯỜI MỘT.

(Hán bộ phần đầu quyển 14)

Lúc bấy giờ Trí Thủ Bồ Tát hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát: ‘Phật tử! Bồ Tát làm thế nào thân, ngữ, ý, ba nghiệp được không lỗi lầm? Thân, ngữ, ý, ba nghiệp được chẳng tổn hại? Thân, ngữ, ý, ba nghiệp được không thể bị hủy hoại? Thân, ngữ, ý, ba nghiệp được chẳng dao động? Thân, ngữ, ý ba nghiệp được thù thắng? Thân, ngữ, ý, ba nghiệp được vô nhiễm? Thân, ngữ, ý, ba nghiệp được trí dẫn đạo?’

Bồ Tát làm thế nào được sanh xứ đầy đủ? Chủng tộc đầy đủ? Gia thế đầy đủ? Sắc thân đầy đủ? Tướng mạo đầy đủ? Niệm đầy đủ? Huệ đầy đủ? Hạnh đầy đủ? Vô úy đầy đủ? Giác ngộ đầy đủ? Bồ Tát làm thế nào được thắng huệ? Được đệ nhất huệ? Được tối thượng huệ? Được tối thắng huệ? Được vô lượng huệ? Được vô số huệ? Được bất tư nghì huệ, Được vô giữ đẳng huệ? Được bất khả lượng huệ? Được bất khả thuyết huệ?

Bồ Tát làm thế nào được: nhơn lực, duyên lực, dục lực, phương tiện lực, sở duyên lực, căn lực, quan sát lực, xa ma tha lực, tỳ bát xá na lực, tư duy lực?

Bồ Tát làm thế nào được: uẩn thiện xảo, xứ thiện xảo, giới thiện xảo, duyên khởi thiện xảo, dục giới thiện xảo, sắc giới thiện xảo,

vô sắc giới thiện xảo, quá khứ thiện xảo, vị lai thiện xảo, hiện tại thiện xảo?

Bồ Tát làm thế nào khéo tu tập: niệm giác phần, trạch pháp giác phần, tinh tấn giác phần, hỉ giác phần, xả giác phần, không giác phần, vô tướng giác phần, vô nguyện giác phần?

Bồ Tát làm thế nào được viên mãn: đàn ba la mật, thi ba la mật, sằn đề ba la mật, tỳ lê gia ba la mật, thiên na ba la mật, tỳ lê gia ba la mật, thiên na ba la mật, bát nhã ba la mật, từ, bi, hỉ, xả?

Bồ Tát làm thế nào được thập lực: xứ phi xứ trí lực, quả vị hiện tại nghiệp báo trí lực, căn thắng liệt trí lực, chủng chủng giới trí lực, chủng chủng giải trí lực, nhất thiết chí xứ đạo trí lực, thiên giải thoát tam muội nhiễm tịnh trí lực, túc trụ niệm trí lực, vô chương ngại thiên nhân trí lực, đoạn chư tập trí lực?

Bồ Tát làm thế nào thường được sự thủ hộ cung kính cúng dường của: Thiên Vương, Long Vương, Dạ Xoa Vương, Càn thất bà Vương, A Tu La Vương, Ca Lô La Vương, Khẩn Na La Vương, Ma Hầu La Già Vương, Nhơn Vương, Phạm Vương?

Bồ Tát làm thế nào được mình là những chỗ: y tựa, cứu độ, chỗ về, chỗ đến, là đuốc, là sáng, là soi, là dẫn đạo, thắng đạo, phổ đạo cho tất cả chúng sanh?

Đối với tất cả chúng sanh, Bồ Tát làm thế nào là: đệ nhất, là lớn, là thắng, là tối thắng, là diệu, là cực diệu, là thượng, là vô thượng, là vô đẳng, là vô đẳng đẳng?

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bảo Trí Thủ Bồ Tát: ‘Lành thay Phật tử! nay ngài vì muốn nhiều lợi ích, nhiều an ổn, thương xót thế gian, lợi lạc thiên nhơn mà hỏi những nghĩa như vậy.

Phật tử! Nếu Bồ Tát khéo dụng tâm thời được tất cả công đức thắng diệu, nơi Phật pháp được tâm vô ngại, được trụ nơi đạo của tam thế chư Phật, trụ theo chúng sanh hằng không bỏ rời, đều có thể thông đạt đúng các pháp tướng, dứt tất cả điều ác, đầy đủ tất cả điều lành, sẽ được hình sắc đệ nhất như Phổ Hiền, đầy đủ tất cả hạnh nguyện, với tất cả pháp đều được tự tại, sẽ là đạo sư thứ hai của chúng sanh.

Phật tử! Bồ Tát dụng tâm thế nào mà có thể được tất cả thắng diệu công đức?

Phật tử lắng nghe đây:

Bồ Tát ở nhà, nên nguyện chúng sanh, biết nhà tánh không, khỏi sự bức ngặt.

Hiếu thờ cha mẹ, nên nguyện chúng sanh, kính thờ chư Phật, hộ dưỡng tất cả.

Vợ con hội họp, nên nguyện chúng sanh, oán thân bình đẳng, là hỷ tham trước.

Nếu được ngũ dục, nên nguyện chúng sanh, nhờ mũi tên dục, rốt ráo an ổn.

Kỹ nhạc tự hội, nên nguyện chúng sanh, vui nơi chánh pháp, rõ nhạc chẳng thật.

Nếu ở cung thất, nên nguyện chúng sanh, vào nơi thánh địa, trừ hẳn uế dục.

Lúc đeo trang sức, nên nguyện chúng sanh, bỏ tư trang giả, đến chỗ chơn thật.

Lên trên lầu các, nên nguyện chúng sanh, lên lầu chánh pháp, thấy suốt tất cả.

Nếu có bố thí, nên nguyện chúng sanh, bỏ được tất cả, lòng không ái trước.

Chúng hội tu tập, nên nguyện chúng sanh, xả những tự pháp, thành nhất thiết trí.

Nếu ở ách nạn, nên nguyện chúng sanh, tùy ý tự tại, chỗ làm vô ngại.

Lúc bỏ cư gia, nên nguyện chúng sanh, xuất gia vô ngại, tâm được giải thoát.

Vào tăng già lam, nên nguyện chúng sanh, diễn thuyết các thứ pháp không tranh cãi.

Đến đại, tiểu sư, nên nguyện chúng sanh, khéo thờ sư trưởng, tập làm điều lành.

Cầu xin xuất gia, nên nguyện chúng sanh, được pháp bất thối, lòng không chướng ngại.

Thoát bỏ tục nhân, nên nguyện chúng sanh, siêng tu căn lành, bỏ những tội ách.

Cạo bỏ râu tóc, nên nguyện chúng sanh, lìa hẳn phiền não, rốt ráo tịch diệt.

Đắp y ca sa, nên nguyện chúng sanh, lòng không nhiễm trước, đủ đạo đại tiên.

Lúc chánh xuất gia, nên nguyện chúng sanh, đồng Phật xuất gia, cứu hộ tất cả.

Tự quy y Phật, nên nguyện chúng sanh, nôi thành Phật chủng, phát tâm vô thượng.

Tự quy y Pháp, nên nguyện chúng sanh, sâu vào kinh tạng, trí huệ như biển.

Tự quy y Tăng, nên nguyện chúng sanh, thống lý đại chúng, tất cả vô ngại.

Lục thọ học giới, nên nguyện chúng sanh, khéo học nơi giới, chẳng làm điều ác.

Thọ Xà Lê dạy, nên nguyện chúng sanh, đầy đủ oai nghi, chỗ làm chơn thật.

Thọ Hòa Thượng dạy, nên nguyện chúng sanh, vào trí vô sanh, đến chỗ vô y.

Thọ giới cụ túc, nên nguyện chúng sanh, đủ các phương tiện, được pháp tối thắng.

Nếu vào nhà cửa, nên nguyện chúng sanh, lên nhà vô thượng, an trụ bất động.

Nếu trải giường tòa, nên nguyện chúng sanh, trải mở pháp lành, thấy tướng chơn thật.

Chánh thân đoan tọa, nên nguyện chúng sanh, ngồi bồ đề tòa, tâm không tham trước.

Lúc ngồi kiết già, nên nguyện chúng sanh, căn lành kiên cố, được bậc bất động.

Tu hành nơi định, nên nguyện chúng sanh, dùng định phục tâm, rốt ráo không thừa.

Nếu tu pháp quán, nên nguyện chúng sanh, thấy lý như thật, trọn không tranh cãi.

Xả ngồi kiết già, nên nguyện chúng sanh, quan sát hành pháp, đều quy tan mất.

Lúc để chân đứng, nên nguyện chúng sanh, tâm được giải thoát, an trụ bất động.

Nếu cất chân lên, nên nguyện chúng sanh, khởi biển sanh tử, đủ các pháp lành.

Lúc mặc quần dưới, nên nguyện chúng sanh, mặc những căn lành, đầy đủ hồ thẹn.

Chỉnh áo cột giải, nên nguyện chúng sanh, kiểm thúc căn lành, chẳng để tan mất.

Nếu mặc áo trên, nên nguyện chúng sanh, được căn lành lớn, đến bờ pháp kia.

Đắp tăng già lê, nên nguyện chúng sanh, vào ngôi đệ nhất, được pháp bất động.

Tay cầm nhành dương, nên nguyện chúng sanh, đều được diệu pháp, rốt ráo thanh tịnh.

Lúc nhả nhành dương, nên nguyện chúng sanh, tâm ý điều tịnh, nhai các phiền não.

Lúc đại tiểu tiện, nên nguyện chúng sanh, bỏ tham sân si, dẹp trừ điều tội.

Việc rời đến nước, nên nguyện chúng sanh, trong pháp xuất thế, qua đến mau chóng.

Rửa ráy thân nhơ, nên nguyện chúng sanh, thanh tịnh điều nhu, rốt ráo không nhơ.

Xối nước trên tay, nên nguyện chúng sanh, được tay thanh tịnh, thọ trì Phật pháp.

Dùng nước rửa mặt, nên nguyện chúng sanh, được tịnh pháp môn, trọn không nhơ bợn.

Tay cầm tích trượng, nên nguyện chúng sanh, lập hội bố thí, bày đạo như Phật.

Tay cầm ứng khí, nên nguyện chúng sanh, thành tựu pháp khí, thọ trời người cúng.

Bước chân lên đường, nên nguyện chúng sanh, đến chỗ Phật đi, vào nơi vô y.

Nếu ở nơi đường, nên nguyện chúng sanh, hay đi đường Phật, hướng pháp vô dư.

Theo đường mà đi, nên nguyện chúng sanh, noi tịnh pháp giới, tâm không chướng ngại.

Thấy lên đường cao, nên nguyện chúng sanh, khỏi hấn ba cõi, tâm không khiếp nhược.

Thấy xuống đường thấp, nên nguyện chúng sanh, tâm ý khiêm hạ lớn căn lành Phật.

Thấy đường quanh co, nên nguyện chúng sanh, bỏ đạo bất chánh, trừ hẳn ác kiến.

Nếu thấy đường thẳng, nên nguyện chúng sanh, tâm ý chánh trực, không dua không dối.

Thấy đường nhiều bụi, nên nguyện chúng sanh, xa lìa bụi bặm, được pháp thanh tịnh.

Thấy đường không bụi, nên nguyện chúng sanh, thường tu đại bi, tâm ý nhuần thấm.

Nếu thấy đường hiểm, nên nguyện chúng sanh, trụ chánh pháp giới, lìa những tội nạn.

Nếu thấy chúng hội, nên nguyện chúng sanh, nói pháp thậm thâm, tất cả hòa hiệp.

Nếu thấy trụ lớn, nên nguyện chúng sanh, lìa tâm chấp ngã, không có phần hận.

Nếu thấy Tòng lâm, nên nguyện chúng sanh, chư Thiên và Nhơn, chỗ nên kính lễ.

Nếu thấy núi cao, nên nguyện chúng sanh, căn lành siêu thoát, không thể tội đánh.

Lúc thấy cây gai, nên nguyện chúng sanh, chóng được cắt bỏ, những gai tam độc.

Thấy cây lá rậm, nên nguyện chúng sanh, dùng định giải thoát, để làm che chói.

Nếu thấy hoa nở, nên nguyện chúng sanh, các pháp thần thông, như hoa đua nở.

Nếu thấy cây hoa, nên nguyện chúng sanh, tướng tốt như hoa, đủ ba mươi hai.

Nếu thấy trái hột, nên nguyện chúng sanh, được pháp tối thắng, chúng đạo bồ đề.

Nếu thấy sông lớn, nên nguyện chúng sanh, được dự pháp lưu, vào Phật trí hải.

Nếu thấy bờ đầm, nên nguyện chúng sanh, chóng ngộ diệu pháp, nhất vị của Phật.

Nếu thấy ao hồ, nên nguyện chúng sanh, ngữ nghiệp hoàn toàn, hay khéo diễn thuyết.

Nếu thấy giếng nước, nên nguyện chúng sanh, đầy đủ biện tài, diễn tất cả pháp.

Nếu thấy suối chảy, nên nguyện chúng sanh, thêm lớn phương tiện, thiện căn vô tận.

Nếu thấy kiều lộ, nên nguyện chúng sanh, rộng độ tất cả, dường như cầu đồ.

Nếu thấy nước chảy, nên nguyện chúng sanh, được ý nguyện lành, rửa nhơ phiền não.

Thấy dọn vườn tược, nên nguyện chúng sanh, trong vườn ngũ dục, dọn sạch cỏ ái.

Thấy rừng vô ưu, nên nguyện chúng sanh, lìa hẳn tham ái, chẳng còn lo sợ.

Nếu thấy công viên, nên nguyện chúng sanh, siêng tu hạnh lành, đến Phật bồ đề.

Thấy người nghiêm sức, nên nguyện chúng sanh, trang nghiêm thân đẹp, ba mươi hai tướng.

Thấy không nghiêm sức, nên nguyện chúng sanh, bỏ những trang sức, đủ hạnh đầu đà.

Thấy người ham vui, nên nguyện chúng sanh, vui nơi chánh pháp, ưa thích chẳng bỏ.

Thấy không ham vui, nên nguyện chúng sanh, trong sự hữu vi, lòng không ưa thích.

Thấy người vui sướng, nên nguyện chúng sanh, thường được an vui, thích cúng dường Phật.

Thấy người khổ não, nên nguyện chúng sanh, được căn bốn trí, dứt trừ sự khổ.

Thấy người mạnh khỏe, nên nguyện chúng sanh, vào chơn thật huệ, trọn không bệnh khổ.

Thấy người tật bệnh, nên nguyện chúng sanh, biết thân không tịch, lìa sự tranh cãi.

Thấy người xinh đẹp, nên nguyện chúng sanh, với Phật Bồ Tát, thường kính thường tin.

Thấy người xấu xí, nên nguyện chúng sanh, với điều bất thiện, chẳng ưa chẳng thích.

Thấy người báo ơn, nên nguyện chúng sanh, với Phật Bồ Tát, hay biết ơn đức.

Thấy người bội ơn, nên nguyện chúng sanh, với kẻ làm ác, chẳng trả thù oán.

Nếu thấy Sa Môn, nên nguyện chúng sanh, điều nhu tịch tịnh, rốt ráo đệ nhất.

Thấy Bà La Môn, nên nguyện chúng sanh, giữ trọn phạm hạnh, lìa tất cả ác.

Thấy người khổ hạnh, nên nguyện chúng sanh, y nơi khổ hạnh, đến bậc rốt ráo.

Thấy người hạnh tốt, nên nguyện chúng sanh, giữ bền chí hạnh, chẳng bỏ Phật đạo.

Thấy mặc giáp trụ, nên nguyện chúng sanh, thường mặc giáp lành, đến pháp vô sư.

Thấy không võ trang, nên nguyện chúng sanh, lìa hẳn tất cả, những nghiệp bất thiện.

Thấy người luận nghị, nên nguyện chúng sanh, đều dẹp phá được, tất cả dị luận.

Thấy người chánh mạng, nên nguyện chúng sanh, được mạng thanh tịnh, không dối giả dạng.

Nếu thấy Quốc vương, nên nguyện chúng sanh, được làm Pháp vương, thường chuyển chánh pháp.

Nếu thấy vương tử, nên nguyện chúng sanh, từ pháp hóa sanh, mà làm Phật tử.

Nếu thấy trưởng giả, nên nguyện chúng sanh, xét đoán sáng suốt, chẳng làm điều ác.

Nếu thấy đại thần, nên nguyện chúng sanh, hằng giữ chánh niệm, tập làm điều thiện.

Nếu thấy thành quách, nên nguyện chúng sanh, được thân kiên cố, tâm không hèn nhát.

Nếu thấy kinh đô, nên nguyện chúng sanh, công đức đồng nhóm, lòng luôn vui vẻ.

Thấy ở rừng vắng, nên nguyện chúng sanh, đáng được trời người, ca ngợi kính ngưỡng.

Vào xóm khát thực, nên nguyện chúng sanh, nhập thâm pháp giới, tâm không chướng ngại.

Đến cửa nhà người, nên nguyện chúng sanh, vào trong tất cả, cửa nhà Phật pháp.

Vào nhà người rồi, nên nguyện chúng sanh, được vào Phật thừa, ba thời bình đẳng.

Thấy không thí xả, nên nguyện chúng sanh, thường chẳng bỏ rời, pháp công đức lớn.

Thấy người thí xả, nên nguyện chúng sanh, được bỏ lìa hẳn, khổ ba ác đạo.

Nếu thấy bát không, nên nguyện chúng sanh, tâm ý thanh tịnh, trống sạch phiền não.

Nếu thấy bát đầy, nên nguyện chúng sanh, đầy đủ trọn vẹn, tất cả thiện pháp.

Nếu được cung kính, nên nguyện chúng sanh, cung kính tu hành, tất cả Phật pháp.

Chẳng được cung kính, nên nguyện chúng sanh, chẳng làm tất cả, những điều bất thiện.

Thấy người hổ thẹn, nên nguyện chúng sanh, đủ hạnh hổ thẹn, che giữ căn thân.

Thấy không hổ thẹn, nên nguyện chúng sanh, lìa bỏ không thẹn, trụ đạo đại từ.

Được thực phẩm ngon, nên nguyện chúng sanh, đều được mãn nguyện, không lòng tham muốn.

Được thực phẩm dở, nên nguyện chúng sanh, ai cũng đều được, pháp vị tam muội.

Được vật thực mềm, nên nguyện chúng sanh, huân tập đại bi, tâm ý nhu nhuyễn.

Được vật thực cứng, nên nguyện chúng sanh, tâm không nhiễm trước, dứt hết tham ái.

Nếu lúc ăn cơm, nên nguyện chúng sanh, ăn món thiên duyệt, pháp hỷ no đủ.

Lúc thọ mùi vị, nên nguyện chúng sanh, được Phật hương vị, cam lộ đầy đủ.

Lúc ăn cơm xong, nên nguyện chúng sanh, việc làm đều xong, đủ những Phật pháp.

Nếu lúc thuyết pháp, nên nguyện chúng sanh, biện luận vô tận, tuyên rộng pháp yếu.

Lúc ra khỏi nhà, nên nguyện chúng sanh, thâm nhập Phật trí, khỏi hẳn ba cõi.

Nếu lúc xuống nước, nên nguyện chúng sanh, vào nhất thiết trí, rõ ba thời đồng.

Tắm rửa thân thể, nên nguyện chúng sanh, thân tâm không nhơ, trong ngoài sáng sạch.

Mùa nắng nóng độc, nên nguyện chúng sanh, bỏ lìa khổ não, tất cả đều hết.

Hết nắng vừa mát, nên nguyện chúng sanh, chứng pháp vô thượng, rớt ráo mát mẻ.

Lúc đọc tụng kinh, nên nguyện chúng sanh, thuận lời Phật dạy, tổng trì chẳng quên.

Nếu được thấy Phật, nên nguyện chúng sanh, được vô ngại nhãn, thấy tất cả Phật.

Lúc ngắm kỹ Phật, nên nguyện chúng sanh, đều như Phổ Hiền, xinh đẹp nghiêm tốt.

Lúc thấy tháp Phật, nên nguyện chúng sanh, tôn trọng như tháp, thọ trời người cúng.

Cung kính xem tháp, nên nguyện chúng sanh, chư thiên và người, cùng nhau chiêm ngưỡng.

Đánh lễ tháp Phật, nên nguyện chúng sanh, tất cả trời người, chẳng thấy đánh được.

Đi nhiều tháp Phật, nên nguyện chúng sanh, tu hành không trái, thành nhất thiết trí.

Nhiều tháp ba vòng, nên nguyện chúng sanh, siêng cầu Phật đạo, lòng không biếng trễ.

Khen công đức Phật, nên nguyện chúng sanh, đều đủ công đức, ca ngợi vô tận.

Khen tướng hảo Phật, nên nguyện chúng sanh, thành tựu Phật thân, chứng pháp vô tướng.

Nếu lúc rửa chân, nên nguyện chúng sanh, đủ sức thần túc, chỗ đi vô ngại.

Ngủ nghỉ phải thời, nên nguyện chúng sanh, thân được an ổn, lòng không động loạn.

Ngủ vừa tỉnh giấc, nên nguyện chúng sanh, tất cả trí giác, ngó khắp mười phương.

Phật tử! Nếu chư Bồ Tát dụng tâm như vậy thời được tất cả công đức thắng diệu. Tất cả thế gian: chư Thiên, Ma, Phạm, Sa Môn, Bà La Môn, Càn Thát Bà, A Tu La v.v... nhĩn đến tất cả Thanh Văn, Duyên Giác không thể làm lay động được.